

Kommunledningsförvaltningen
Henrik Karpe

2024-09-24

Dnr KS 2022-712

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatreserv (RER), resultatutjämningsreserv (RUR) och markeringar i Linköpings kommun, revidering

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Revidering av Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatreserv, resultatutjämningsreserv och markeringar i Linköpings kommun, fastställs.

Ärende

Enligt kommunallagen 11 kap1 § ska Kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller regionen. Om kommunen eller regionen har en resultatreserv (RER) eller resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

I oktober 2023 beslutade Sveriges riksdag om proposition 2022/23:119 Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Möjligheten för kommuner och regioner att reservera medel till en resultatutjämningsreserv ersätts av en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv. Införandet av resultatreserver innebär att kommuner och regioner ges större möjligheter att planera sitt sparande i syfte att nå en god ekonomisk hushållning.

Nyttjandet av resultatreserven är möjligt vid tillfälligt svag skatteunderlagsutveckling, förändringar i utjämningsystem, tillfälliga kostnader till följd av konjunktursvängningar, omstrukturering av verksamhet eller andra oförutsedda samt ej påverkbara utgiftsökningar och oförutsedda samt ej påverkbara inkomstbortfall.

Tidigare resultatutjämningsreserv får inte omvandlas till resultatreserv. Resultatutjämningsreserven finns tillgänglig att nyttja fram till 2033 utifrån tidigare regelverk.

Inga förändringar har skett i kommunallagen kring synnerliga skäl i samband med att Sveriges riksdag beslutade om proposition 2022/23:119 Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Linköpings kommun har tidigare inte haft med definitionen av synnerliga skäl i sina Riktlinjer för god ekonomisk hushållning, men för en tydligare styrning föreslås att detta tillförs riktlinjerna.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatreserv (RER), resultatutjämningsreserv (RUR) och markeringar i Linköpings kommun, 2024-09-24

Bilaga 1 – Förslag till revidering av Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatreserv (RER), resultatutjämningsreserv (RUR) och markeringar i Linköpings kommun

Bilaga 2 – Nuvarande Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt hantering av resultatutjämningsreserv (RUR) och markeringar i Linköpings kommun

Bakgrund

Resultatreserv

Syftet med resultatreserven är att skapa incitament för en större framförhållning och därmed öka möjligheten att nå målet om en god kommunal hushållning. Detta ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Resultatreserven innebär att kommunen har möjlighet att bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna nyttja denna under sämre tider.

Nyttjandet av resultatreserven är möjligt vid tillfälligt svag skatteunderlagsutveckling, förändringar i utjämningsystem, tillfälliga kostnader till följd av konjunktursvängningar, omstrukturering av verksamhet eller andra oförutsedda samt ej påverkbara utgiftsökningar och oförutsedda samt ej påverkbara inkomstbortfall.

Resultatreserven får högst uppgå till 5 procent av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag av aktuellt år. Detta motsvarar vid införandet av resultatreserven cirka 550 miljoner kronor för Linköpings kommun.

Kommunfullmäktige fattar beslut om belopp för nya reserveringar till resultatreserven i samband med att de behandlar årsredovisningen. Reservering till resultatreserv får göras med sammanlagt högst det belopp som är möjligt att reservera enligt kommunallagen 11 kap 14 § vilket innebär att reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Kommunfullmäktige fattar beslut om att budgetera ett underskott som finansieras med disponering av resultatreserven i samband med beslut om budget.

Kommunfullmäktige beslutar i samband med behandling av årsredovisningen om disponering av resultatreserven efter en slutlig avstämning i bokslutet av hur mycket som finns att disponera av resultatreserven och hur mycket som behöver disponeras för att balanskravsresultatet ska bli noll.

Resultatutjämningsreserv

Möjligheten för kommuner och regioner att reservera medel till en resultatutjämningsreserv ersätts av en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv. Inga mer medel reserveras i resultatutjämningsreserven efter 1 januari 2024. Resultatutjämningsreserven finns tillgänglig att nyttja fram till 2033 utifrån tidigare regelverk.

Syftet med resultatutjämningsreserven är att utjämna resultat över en konjunkturcykel. Syftet med resultatutjämningsreserven är alltså att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna nyttja denna när till exempel skatteunderlagsutvecklingen är svag. Resultatutjämningsreserven ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget.

Resultatutjämningsreserven får högst uppgå till 5 procent av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag av aktuellt år.

Kommunfullmäktige fattar beslut om att budgetera ett underskott som finansieras med disponering av resultatutjämningsreserven i samband med beslut om budget.

Kommunfullmäktige beslutar i samband med behandling av årsredovisningen om disponering av resultatutjämningsreserven efter en slutlig avstämning i bokslutet av hur mycket som finns att disponera av resultatutjämningsreserven och hur mycket som behöver disponeras för att balanskravsresultatet ska bli noll.

Synnerliga skäl

Enligt kommunallagen 11 kap 5 § ska kommuner och regioner varje år upprätta en budget för kommande kalenderår där intäkterna överstiger kostnaderna (det så kallade balanskravet). Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Undantag från detta får göras om det finns synnerliga skäl. Enligt den 13 § ska ett negativt balanskravs resultat återställas under efterföljande tre år. Fullmäktige får besluta att inte återställa det negativa balanskravsresultatet om det finns synnerliga skäl.

Det är kommunfullmäktige som beslutar om vad som utgör synnerliga skäl för att upprätta en budget som inte är i balans eller för att inte återställa ett negativt balanskravsresultat i samband med årsbokslut. Vid beslut om budget med negativt balanskravsresultat ska kommunfullmäktige ange skäl till varför så kan ske.

Ett förhållande som kan utgöra skäl för att inte reglera ett negativt resultat är om kommunen har en stark finansiell ställning.

För bedömning av synnerliga skäl går det att utgå från att det handlar om något utöver det ordinarie, som är oväntat och oplanerat och av stor vikt

Tidigare beslut och revideringar

Kommunfullmäktige beslutade enligt 2013-04-29, § 87 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Linköpings kommun och fastställde i samma ärende

kompletterande riktlinjer för hantering av markeringar och resultatutjämningsreserv. Beslutet och riktlinjerna reviderades senast den 2022-11-22, § 371.

Utifrån förändrad lagstiftning med införandet av resultatreserven föreslås beslut och riktlinjer uppdateras utifrån de nya förutsättningarna.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Budgetchef, Henrik Karpe
Redovisningschef, Jenny Wissmark
Stadsrevisor, Peter Alexandersson